

KOMPETENCIJE MEDICINSKIH SESTARA OPĆE ZDRAVSTVENE NJEGE

Slava Šepc

Hrvatska komora medicinskih sestara

Izdavač:

Hrvatska komora medicinskih sestara

Autorica:

Slava Šepc, dipl. ms.

Urednica:

Dragica Šimunec

Recenzent:

Prof. dr. sc. Sonja Kalauz

Tisak & grafičko oblikovanje:

Alfacommerce d.o.o.

ISBN: 978-953-95388-4-4

KOMPETENCIJE MEDICINSKIH SESTARA OPĆE ZDRAVSTVENE NJEGE

UVOD

Izrazi koji se koriste u tekstu „Kompetencije medicinskih sestara opće zdravstvene njegе“ obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Kompetencije

Kompetencije su kombinacija vještina, znanja, stavova, vrijednosti, sposobnosti i prosudbe, koje omogućavaju pravovaljano izvođenje zdravstvene njegе medicinske sestre. Kompetencije su razina provođenja koja prikazuje učinkovitu upotrebu svih tih elemenata.

Ovaj opis kompetencija u skladu je s odredbama članka 16.a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu („Narodne novine“ 56/11).

Kompetencije uključuju:

- znanje, razumijevanje i prosudbu
- vještine: kognitivne, tehničke, psihomotorne i komunikacijske
- osobne karakteristike, stavove i razvijenost međuljudskih odnosa.

Kompetencije su rezultat razine obrazovanja u sestrinstvu, a imaju za cilj pružanje sigurne, učinkovite i na etičkim načelima zasnovane zdravstvene njegе.

Kompetencije služe:

- javnosti i poslodavcu - informiraju ih o tome što se može i smije očekivati od medicinske sestre,
- medicinskim sestrama - kao smjernice za obavljanje onih aktivnosti koje su predviđene razinom obrazovanja.

Kompetencije jasno određuju razinu prava, dužnosti i odgovornosti medicinskih sestara u njihovom području rada – zdravstvenoj njezi.

Kompetencije predviđene razinom obrazovanja uvijek su iste za sve pripadnike sestrinske profesije - iste razine obrazovanja.

Kompetencije medicinske sestre određene razine obrazovanja mogu se proširiti u skladu s odrednicama Zakona o sestrinstvu Republike Hrvatske kroz različite tečajeve trajne edukacije koji daju šira teorijska i praktična znanja, što se mora potvrditi certifikacijom istog.

Politika radne organizacije ne smije utjecati na odgovornost medicinske sestre u provođenju različitih aktivnosti iz njezinog područja rada – zdravstvene njege. Također, politika radne organizacije ne smije zahtijevati od medicinske sestre da radi u suprotnosti s jasno postavljenim kompetencijama.

Kompetentne medicinske sestre razumiju:

- da sve usluge iz područja zdravstvene skrbi moraju biti usmjerene prema pacijentu, on je partner u procesu odlučivanja i provođenju zdravstvene njege.
- da je cilj svih aktivnosti medicinskih sestara ostvarenje planiranog ishoda kod pacijenta i sprječavanje moguće štete (ozljeđivanje, narušavanje privatnosti ...).
- da postoji stalna potreba za usavršavanjem teorijskog i praktičnog znanja, te stvaranjem uvjeta za kritičke profesionalne prosudbe.
- da medicinska sestra uvijek treba provoditi svoje aktivnosti u skladu sa stručnim i profesionalnim zahtjevima, bez obzira na politiku ili različite zahtjeve radne okoline.

Postoji niz kompetencija koje se među članovima tima različite razine obrazovanja mogu preklapati. To su tzv. podijeljene kompetencije, a odluka koji će ih stručnjak izvoditi donosi se zajednički u atmosferi otvorene komunikacije, povjerenja i poštovanja.

Delegirani zadaci vezani za primjenu terapije, ili delegirani postupci hijerarhijski viših medicinskih sestara prema hijerarhijski nižoj medicinskoj sestri, moraju biti u pisanim obliku.

Odluka o delegiranju zadatka mora biti zasnovana na dobroj procjeni sljedećih parametara:

- posjeduje li osoba kojoj će se delegirati zadatak za to potrebna teorijska i praktična znanja,
- je li joj poznata korisnost i rizici delegirane aktivnosti,
- je li kompetentna rješavati moguće poteškoće i komplikacije koje mogu nastati tijekom izvođenja delegiranog postupka,
- razumije li što se očekuje kao krajnji ishod delegirane aktivnosti,
- ima li sposobnost i znanja za samoprocjenu.

Delegiranje zadataka ne smije izlaziti izvan kompetencija medicinskih sestara Medicinska sestra koja prihvata delegirani zadatak mora biti svjesna preuzete suodgovornosti. Za ishod delegiranog postupka odgovornost snosi medicinska sestra koja je postupak provela.

Odlučivanje pri delegiranju zadataka iz područja kompetencija liječnika mora biti temeljeno na zakonskim propisima koji određuju odgovornost medicinskih sestara i liječnika.

Medicinska sestra ima one kompetencije koje je stekla tijekom formalnog obrazovanja i tijekom pripravničkog staža.

Kompetencije sadrže sljedeće komponente:

ODGOVORNOSTI	<p>Prihvata odgovornost i obvezu za vlastite postupke i rezultate pružanja zdravstvene njegе unutar zakonskih okvira sestrinske prakse.</p> <p>Prihvata dodijeljene dužnosti u vezi pacijenta/bolesnika koje spadaju u njene kompetencije i djelokrug rada.</p> <p>Prema potrebi traži pomoć i savjet medicinske sestre prvostupnice</p>
ETIČKA PRAKSA	<p>Obavlja praksu na način koji je u skladu s nacionalnim etičkim kodeksom. Poštuje prava pacijenta/bolesnika na privatnost i dostojanstvo, bez obzira na spol, dob, rasu, nacionalnu, vjersku pripadnost, politička i ostala životna opredjeljenja.</p> <p>Koristi zakonsku regulativu pri izvještavanju o uočenom ponašanju, aktivnostima ili situacijama koje bi mogle ugroziti sigurnost, privatnost ili dostojanstvo pacijenta/bolesnika, ali i onih aktivnosti koje narušavaju ugled i dostojanstvo suradnika i poslodavca.</p>

<p>NAČELA PRUŽANJA ZDRAVSTVENE NJEGE</p>	<p>Primjenjuje znanja i vještine u provođenju aktivnosti koje su u njenom djelokrugu rada</p> <p>Pruža zdravstvenu njegu u skladu s postavljenim standardima i procedurama u zdravstvenoj njezi.</p> <p>Rješava probleme u strukturiranom i sigurnom okružju.</p> <p>Daje informacije pacijentu/bolesniku isključivo iz područja zdravstvene njege (u okviru svojih kompetencija).</p> <p>Informira pacijente, savjetuje ih, daje im upute i pruža podršku za vrijeme liječenja i kroz druge oblike zdravstvene zaštite (u okviru svojih kompetencija).</p> <p>Usvaja načela timskog rada i djeluje unutar tima.</p> <p>Ponaša se u skladu s načelima zajednice u kojoj živi i djeluje.</p>
<p>PROMOCIJA ZDRAVLJA</p>	<p>Sudjeluje u aktivnostima promocije zdravlja i prevencije bolesti.</p> <p>Razumije značenje prakse liječenja i zdravstvene njege, poštujući vrijednosne sustave pojedinca, obitelji i/ili zajednice.</p> <p>Prepoznaće i evidentira potrebe za uvođenje jednostavnih zdravstvenih mjera prilikom pružanja zdravstvene njege, te izvodi sestrinske postupke u sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji.</p>

PROCJENA	<p>Prihvata i preuzima delegirane zadatke prikupljanja zdravstvenih podataka unutar plana zdravstvene njegе, a prikupljene podatke i informacije daje na procjenu nadređenoj medicinskoj sestri.</p> <p>Prepoznaje i dokumentira sve zdravstvene promjene kod pacijenta/bolesnika.</p> <p>Upoznata je sa sustavom upravljanja kvalitete rada u zdravstvenoj njegi.</p>
PLANIRANJE ZDRAVSTVENE NJEGE	<p>Prikuplja podatke za izradu <i>Plana zdravstvene njegе</i>.</p> <p>Savjetuje se s nadređenom medicinskom sestrom i s ostalim članovima zdravstvenog tima.</p> <p>Sudjeluje u postavljanju prioriteta zdravstvene njegе s nadređenom medicinskom sestrom i pacijentom.</p> <p>Surađuje s bolesnikom kod provođenja zdravstvene njegе (u okviru svojih kompetencija).</p>
PROVEDBA POSTUPAKA	<p>Provodi planirane postupke prema prihvaćenim standardnim operativnim procedurama (u okviru svojih kompetencija).</p> <p>Dokumentira provedene postupke.</p>
EDUKACIJA	<p>Trajno se usavršava prema ponuđenim programima cjeloživotnog obrazovanja</p> <p>Usklađuje svoje znanje i vještine s novostima u području zdravstvene njegе.</p>

KOMPETENCIJE ZA ZADOVOLJAVANJE ČETRNAEST OSNOVNIH LJUDSKIH POTREBA PO VIRGINIJI HENDERSON

Kompetencije medicinskih sestara opisane u ovom priručniku temelje se na teoriji zdravstvene njege Virginije Henderson – koja je zasnovana na zadovoljavanju četrnaest osnovnih ljudskih potreba. Za uspješno provođenje zdravstvene njege medicinske sestre bi trebale poznavati i teorije zdravstvene njege po Marjory Gordon i Dorothee Orem.

KOMPETENCIJE

Opće kompetencije:

Medicinska sestra mora posjedovati kompetencije kako bi mogla samostalno provoditi aktivnosti, postupke ili sudjelovati u zadovoljenju osnovnih ljudskih potreba:

- posjeduje znanja iz teorije zdravstvene njege Virginie Henderson, te teorija Marjory Gordon i Dorothee Orem;
- posjeduje teorijska i praktična znanja iz očuvanja i unaprjeđenja zdravlja;
- posjeduje osnovna znanja o liječenju bolesti;
- posjeduje praktične vještine - provodi postupke s ciljem zadovoljavanja osnovnih ljudskih potreba i unaprjeđenje zdravlja;
- pomaže pacijentu tijekom bolesti i štiti njegovo dostojanstvo;
- poznaje propise o pravima pacijenata i poštuje ih;
- poštuje autonomiju i integritet pacijenata;
- poštuje kulturološke različitosti pacijenata;
- poštuje spolna načela i seksualnost
- pruža pomoć pacijentu u procesu umiranja.

Broj- 1./1	1. DISANJE (aktivnost, postupci, sudjelovanje)	PDE * (potrebna dodatna edukacija)
2.	Primjenjuje inhalacijsku terapiju putem raspršivača, inhalacija u prahu ili pomoću električnog inhalatora	*
3.	Primjenjuje terapiju kisikom točno označenog protoka-Venturi	
4.	Primjenjuje terapiju kisikom putem binazalnog katetera	
5.	Sudjeluje u primjeni terapije kisikom putem endo-trahealnog tubusa	*
6.	Sudjeluje u primjeni terapije kisikom putem kanile	*
7.	Primjenjuje terapiju kisikom putem maske za kisik	
8.	Primjenjuje terapiju kisikom putem maske s visokom koncentracijom kisika	*
9.	Sudjeluje u primjeni terapije kisikom u inkubatoru	*
10.	Primjenjuje terapiju kisikom u šatoru	*
11.	Primjenjuje terapiju kisikom putem nosnog katetera	
12.	Priprema pacijenta za primjenu inhalacijske terapije	*
13.	Nadzire pacijenta tijekom inhalacijske terapije	
14.	Priprema i održava u aseptičkim uvjetima pribor za primjenu inhalacijske terapije	*
15.	Sudjeluje u aspiraciji dišnih putova kroz kanilu i tubus	*

16.	Održava ovlaživače kisika – promjena vode - čistoća	
17.	Aspirira gornje dišne putove - nos i usta	
18.	Sudjeluje u aspiraciji dišnih putova kroz kanilu bolesnika koji je na umjetnoj ventilaciji – otvoreni i zatvoreni sistem	*
19.	Sudjeluje u aspiraciji dišnih putova kroz tubus bolesnika koji je na umjetnoj ventilaciji – otvoreni i zatvoreni sistem	*
20.	Izvodi postupke za održavanje prohodnosti dišnih putova – odstranjivanje sadržaja iz usne šupljine prstima i peanom	
21.	Dokumentira postupke vezane uz disanje	
22.	Dokumentira odstupanja vezana uz disanje	
23.	Opaža i dokumentira promjene vezane uz disanje	
24.	Provodi aseptičko održavanje pomagala vezanih uz disanje (pribor i materijale za primjenu kisika i inhalacije -bućice, kateteri, cijevi)	*
25.	Postavlja i učvršćuje airway	*
26.	Asistira u izvođenju endotrahealne intubacije- (poznaće postupak, priprema opremu za endotrahealnu intubaciju i asistira kod provođenja postupka)	*
27.	Održava sigurnost endotrahealnog tubusa	*
28.	Sudjeluje u održavanju prohodnosti endotrahealnog tubusa	*

29.	Izvodi postupke umjetnog disanja usta na usta i usta na nos	*
30.	Izvodi postupke umjetnog disanja preko orofarien-galnog tubusa sa samoširećim balonom	*
31.	Izvodi postupke umjetnog disanja preko maske	*
32.	Izvodi postupke umjetnog disanja preko maske sa samoširećim balonom – (amby)	*
33.	Provjerava kontrolni balon na endotrahealnom tubusu prema SOP	*
34.	Mijenja cijevi na respiratoru prema SOP	*
35.	Održava disajnu kanilu čistom i mijenja kompresu ispod kanile	*
36.	Sudjeluje u promjeni disajne kanile kod formirane traheostome	*
37.	Namješta i čisti kanilu po nalogu	
38.	Uočava, bilježi i upozorava na nepravilnosti u disanju	*
39.	Mjeri frekvenciju disanja	
40.	Postavlja pulsni oksimetar i očitava SpO ₂	*
41.	Informira članove tima o odstupanju od normalnih vrijednosti	*
42.	Nadzire disanje pacijenta	
43.	Postavlja pacijenta u položaj za lakše disanje	
44.	Održava mikroklimu potrebnu za dobro disanje	

45.	Uočava, bilježi i obavještava o teškoćama samozbrinjavanja vezanih uz disanje (podnošenje napora i promjene u frekvenciji disanja tijekom aktivnosti)	
46.	Postavlja pacijenta u položaj za iskašljavanje	*
47.	Pomaže pacijentu kod iskašljavanja	*
48.	Prikuplja sputum za pretrage	
49.	Uočava i bilježi izgled i miris sputuma	
50.	Mjeri količinu i nivoje sputuma (gnoj, sluz)	*
51.	Postavlja pacijenta u bočni položaj za sprečavanje aspiracije	
52.	Sudjeluje u postupcima torakalne drenaže - pridržava pacijenta, mijenja vrećice s izljevom	
53.	Bilježi izgled i količinu torakalnog drenažnog sadržaja	*
54.	Uzima brisove iz nosa, usta i ždrijela - za pretrage	*
55.	Sudjeluje (pomaže - asistira) u pretragama vezanim za prsnici koš (pleuralna punkcija, fiberoptička bronhoskopija, RTG, UZV, CT)	
56.	Priprema pacijenta za pretrage vezane uz dišni sustav (pleuralna punkcija, fiberoptička bronhoskopija, RTG, UZV, CT, funkcionalna dijagnostika)	*
57.	Dokumentira postupke, aktivnosti, sudjelovanje i promjene vezane uz disanje	

1/2 PREHRANA I PIĆE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./2	Uočava osobitosti u vezi unosa hrane i pića	
2.	Izvještava o osobitostima vezanim uz pijenje i hranjenje	
3.	Priprema pacijentovu okolinu za hranjenje i pijenje	
4.	Priprema pacijenta za hranjenje i pijenje	
5.	Postavlja pacijenta u položaj za hranjenje na usta i putem sonde	*
6.	Pomaže pacijentu kod hranjenja i pijenja i hrani ga	
7.	Nadzire pacijenta tijekom hranjenja i pijenja	
8.	Porcionira hranu	
9.	Dijeli hranu i kontrolira podjelu	
10.	Provjerava ispravnost propisane dijete	*
11.	Priprema napitke i dijeli napitke	
12.	Priprema i primjenjuje dodatke prehrani - po pisnom nalogu	
13.	Potiče pacijenta na uzimanje hrane i pića	
14.	Pomaže pri dojenju	
15.	Provodi higijensko održavanje pomagala za dojenje i izdajanje (pumpice za izdajanje, kompresa.)	
16.	Hrani pacijenta na usta	
17.	Hrani pacijenta putem bočice	*

18.	Hrani pacijenta putem gastrostome	*
19.	Hrani pacijenta putem jejunostome	*
20.	Hrani pacijenta putem želučane sonde	*
21.	Pomaže pacijentu tijekom hranjenja kroz usta, na bočicu, gastrostomu, jejunostomu, želučanu sondu	*
22.	Vodi evidenciju unosa hrane i pića prema planu zdravstvene njegе	*
23.	Uočava, bilježi i obavještava o teškoćama samozbrinjavanja vezanih uz prehranu i pijenje – može li pacijent samostalno pojesti cijeli obrok, provesti postupke higijene prije i nakon hranjenja...	
24.	Nastavlja infuzijski sistem za parenteralnu prehranu - po nalogu	*
25.	Priprema crpku za enteralno hranjenje	*
26.	Namješta crpku za enteralnu prehranu prema SOP	*
27.	Kontrolira infuzijski sistem tijekom enteralne prehrane	*
28.	Mijenja infuzijski sistem tijekom enteralne prehrane	*
29.	Provodi njegu gastrostome, jejunostome, želučane sonde prema planu zdravstvene njegе	*
30.	Sudjeluje u postavljanju želučane sonde	*
31.	Priprema pacijenta za hranjenje putem sonde	*
32.	Provjerava položaj nazogastrične sonde - slušalicama	*
33.	Provjerava položaj nazogastrične sonde aspiracijom želučanog sadržaja	*

34.	Mjeri i bilježi rezidualni volumen želučanog sadržaja - po nalogu	*
35.	Priprema hrana (ili gotovi pripravak) za hranjenje putem nazogastrične sonde	*
36.	Hrani pacijenta putem nazogastrične sonde	*
37.	Skrbi za čistoću i prohodnost želučane sonde	*
38.	Dokumentira vrstu i količinu hrane ili pripravka – po obrocima tijekom 24 sata	*
39.	Izvještava i dokumentira sve poteškoće ili komplikacije koje se javljaju tijekom hranjenju putem nazogastrične sonde	
40.	Sudjeluje u ispiranju želuca	*
41.	Pomaže pacijentu tijekom povraćanja	
42.	Provodi zdravstvenu njegu pacijenta tijekom i nakon povraćanja	
43.	Priprema pacijenta za dijagnostičke pretrage probavnog trakta	*
44.	Priprema pacijenta za endoskopske pretrage probavnog trakta	*
45.	Priprema pacijenta za operativne zahvate probavnog trakta	*
46.	Dokumentira postupke vezane uz prehranu i piće	
47.	Dokumentira odstupanja vezana uz prehranu i piće – osobitosti, vrsta hrane i tekućine	

48.	Dokumentira opažanja vezana uz prehranu i piće – nadutost nakon hranjenja, pečenje u ustima...	
49.	Dokumentira unos hrane i tekućina kroz usta	
50.	Uređuje pacijenta nakon hranjenja i pijenja	
51.	Potiće obitelj da sudjeluje u hranjenju pacijenta	
52.	Evidentira unos i izlučivanje tekućina	
53.	Informira pacijenta i obitelj o prehrani	

1/3 IZLUČIVANJE STOLICE I MOKRAĆE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./3	Priprema pacijenta i okolinu za defekaciju i uriniranje	*
2.	Priprema i održava pribor za primjenu klizme	
3.	Sudjeluje u primjeni klizme u crijevnu stому	
4.	Primjenjuje klizmu za čišćenje	
5.	Primjenjuje mikroklizmu	
6.	Primjenjuje supozitorije za provokaciju stolice	
7.	Sudjeluje u primjeni ljekovite klizme	*
8.	Dokumentira postupke vezane uz izlučivanje stolice i urina	
9.	Dokumentira količinu i izgled izlučevina	
10.	Dokumentira odstupanja vezana uz stolicu i mokrenje	
11.	Provodi higijensko odlaganje stolice i urina	

12.	Provodi higijensko održavanje posuda za izlučevine (noćna posuda, princeza, guska.)	
13.	Priprema pribor za kateterizaciju urina	
14.	Asistira u kateterizaciji urina kod žena i muškaraca	
15.	Sudjeluje u ispiranju mjehura kod trajnog urinskog katetera	*
16.	Prazni urinske posude	
17.	Prazni i mijenja urinske vrećice	
18.	Provodi zdravstvenu njegu urogenitalne regije kod pacijenata s trajnim kateterom i bez	
19.	Kontrolira napetost mokraćnog mjehura palpiranjem	*
20.	Pomaže u proštrcavanju urinskog katetera	
21.	Sudjeluje u promjeni trajnog urinskog katetera	*
22.	Pomaže kod postavljanja urinarnog kondoma	
23.	Postavlja urinarni kondom	
24.	Mjeri diurezu	
25.	Mjeri specifičnu težinu urina	
26.	Nadzire samokateterizaciju kod žena	
27.	Pomaže i postavlja pacijentu pelene i uloške	
28.	Postavlja sabirne urinske vrećice kod ženske i muške djece	
29.	Mjeri i bilježi druge tjelesne izlučevine (znoj, povraćani sadržaj)	*

30.	Nadzire pacijenta tijekom defekacije i mokrenja	
31.	Namješta gusku u položaj za uriniranje	
32.	Postavlja pelene i ostala pomagala kod inkontinencije	
33.	Pomaže kod uporabe posuda za mokrenje i defekaciju	
34.	Pomaže pacijentu tijekom defekacije i uriniranja	
35.	Pomaže pacijentu tijekom provođenja anogenitalne higijene	
36.	Provodi zdravstvenu njegu pacijenta nakon uriniranja i defekacije	
37.	Postavlja i mijenja vrećice kod različitih stoma	*
38	Sudjeluje u provođenju zdravstvene njegе crijevnih stoma	*
39.	Sudjeluje u provođenju zdravstvene njegе drenažnog sustava mokraćnih putova (previjanje, kontrola prohodnosti drenažnog sustava, postupci sprečavanja infekcije)	*
40.	Izvještava o odstupanjima vezanim za uriniranje i defekaciju	
41.	Pruža pomoć kod odstranjenja fecesa - rukom	*
42.	Provodi testiranje izlučevina s reagensima - trakicama	
43.	Uvodi crijevnu sondu (- darmrorh i drugu sondu do dubine od 10cm)	
44.	Održava prohodnost drenažnih cijevi (za kolekciju crijevnog sadržaja)	

45.	Sakuplja stolicu i urin za pretrage i distribuira ih u laboratorij	
46.	Potiće peristaltiku masažom trbuha	*
47.	Uključuje obitelj u zbrinjavanje pacijenta vezano za defekaciju i uriniranje	*

**1/4 KRETANJE - HODANJE, SJEDENJE,
LEŽANJE, PROMJENA POLOŽAJA**

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./4	Procjenjuje pacijentovu mogućnost pokretljivosti	
2.	Izvještava o odstupanjima vezanim uz pokretljivost	
3.	Dokumentira opažanja vezano uz pokretljivost	
4.	Dokumentira odstupanja vezana uz pokretljivost	
5.	Dokumentira postupke vezane uz pokretljivost	
6.	Namješta pomagala za kretanje i promjenu položaja	
7.	Namješta pomagala za sprečavanje komplikacija dugotrajnog ležanja	
8.	Namješta pomagala za ležanje i odterećenje pojedinih dijelova tijela	
9.	Podiže pacijenta bez pomagala	
10.	Podiže pacijenta uz uporabu pomagala	
11.	Premješta pacijenta bez pomagala	
12.	Premješta pacijenta s pomagalima	
13.	Prenosi pacijenta bez pomagala	

14.	Prenosi pacijenta s pomagalima	
15.	Prenosi pacijenta na nosilima	
16.	Pomaže pacijentu pri ustajanju	
17.	Pomaže pacijentu pri zauzimanju terapijskog položaja	*
18.	Pomaže pacijentu pri zauzimanju sjedećeg položaja na stolcu	
19.	Prenosi pacijenta na stolcu	
20.	Prevozi pacijenta u krevetu i kolicima	
21.	Pomaže pacijentu pri premještanju s kreveta ili stolca na kolica	
22.	Pomaže pacijentu pri sjedanju na sani kolica	
23.	Pomaže pacijentu tijekom hodanja	
24.	Provodi nadzor pacijenta vezano uz pokretljivost	
25.	Namješta pacijenta u fiziološki položaj	
26.	Namješta pomagala za sprečavanje oštećenje kože zbog pritiska	
27.	Namješta pacijenta u položaj za dijagnostičke i terapijske svrhe	*
28.	Namješta pacijenta u ordinirani terapeutski položaj	*
29.	Namješta pacijenta u sjedeći položaj u krevetu	*
30.	Mijenja pacijentov položaj u krevetu	
31.	Pomaže pacijentu pri zauzimanju sjedećeg položaja u krevetu	

32.	Namješta proteze	
33.	Pomaže pacijentu pri namještanju proteza	
34.	Oblači pacijentu elastične čarape	
35.	Povija noge elastičnim povojem	
36.	Skrbi za sigurnost pacijenta	
37.	Ograničava pokretljivost koristeći sigurna i zaštitna sredstva	
38.	Pomaže pacijentu u izvođenju aktivnih tjelesnih vježbi	*
39.	Nadzire pacijenta tijekom kretanja i poučava ga pravilnom kretanju	*
40.	Uključuje obitelj u zbrinjavanje pacijenta vezano uz pokretljivost	
41.	Provodi higijensko održavanje pomagala	

1/5 SPAVANJE I ODMOR

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./5	Procjenjuje pacijentovu sposobnost samozbrinjavanja prije i nakon spavanja i odmora	
2	Dokumentira postupke u vezi spavanja i odmora	
3	Dokumentira odstupanja vezano uz spavanje i odmor	
4	Dokumentira opažanja vezano uz spavanje i odmor	
5	Priprema okolinu pacijenta za spavanje i odmor	

6	Priprema pacijenta za spavanje i odmor	
7	Održava okolinu pacijenta urednom	
8	Odabire odgovarajuću posteljinu	
9	Održava postelju urednom	
10	Uređuje slobodni krevet	
11	Uređuje zauzeti krevet	
12	Nadzire pacijenta tijekom spavanja i odmora	
13	Osigurava mirnu okolinu i uklanja ometaće spavanja i odmora	
14	Uočava i izvješćuje o odstupanjima vezanim uz spavanje i odmor	

1/6 OBLAČENJE I SVLAČENJE ODJEĆE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./6	Procjenjuje sposobnost pacijenta u samozbrinjavanju	
2	Dokumentira postupke vezano uz oblačenje i svlačenje	
3	Dokumentira odstupanja u vezi oblačenja i svlačenja	
4	Dokumentira opažanja u vezi oblačenja i svlačenja	
5	Osigurava potrebnu odjeću i obuću pacijentu	
6	Odabire odgovarajuće osobno rublje i odjeću	
7	Nadzire pacijenta tijekom oblačenja	
8	Namješta pomagala za oblačenje	

9	Podučava pacijenta korištenju pomagala	
10	Oblači i svlači pidžamu	
11	Oblači i svlači potkošulju, donje rublje, čarape	
12	Oblači i svlači pacijenta smanjene pokretljivosti	
13	Oblači i svlači nepokretnog pacijenta	
14	Oblači i svlači pokretnog pacijenta	
15	Oblači i svlači pojedine dijelove pacijentovog tijela	
16	Podučava pacijenta o oblačenju i svlačenju	
17	Izvještava o odstupanjima vezanim uz oblačenje i svlačenje	
18	Obuva i izuva pacijenta smanjene pokretljivosti	
19	Previja dojenče i malo dijete	
20	Oblači i svlači dojenče i malo dijete	
21	Postupa pravilno s čistim rubljem – prema SOP	
22.	Postupa pravilno s prljavim rubljem - prema SOP	

1/7/TJELESNA TEMPERATURA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./7	Mjeri tjelesnu temperaturu, sublingvalno, u uhu – na membrani timpani, aksilarno i rektalno	
2.	Bilježi izmjerenu tjelesnu temperaturu	
3.	Izvještava o odstupanjima tjelesne temperature od normale	

4.	Procjenjuje pacijentovu sposobnost samozbrinjavanja u vezi povišene tjelesne temperature	
5.	Nadzire pacijenta s povišenom tjelesnom temperaturom	
6.	Daje pacijentu tekućinu – provodi hidraciju	*
7.	Ispire tjelesni znoj s vodom sobne temperature	
8.	Izvodi hladnu kupelj – prema planu zdravstvene njege	*
9.	Rashlađuje pacijenta razotkrivajući ga	
10.	Primjenjuje obloge sobne temperature	
11.	Presvlači pacijenta u skladu s tjelesnom temperaturom i znojenjem	
12.	Prilagođava toplinu zraka – hlađi ga na ordiniranu temperaturu i održava mikroklimatske uvjete	
13.	Nadzire pacijenta s hipotermijom	
14.	Lokalno utopljava pacijenta – oblačenjem i pokrivanjem	
15.	Grije infuzijske otopine u grijajući po pisanom nalogu liječnika na ordiniranu temperaturu	
16.	Primjenjuje grijač - deku – po pisanom nalogu liječnika na ordiniranu temperaturu	
17.	Prilagođava toplinu zraka – zagrijava ga na ordiniranu temperaturu i održava mikroklimatske uvjete	
18.	Prepoznaje komplikacije pregrijavanja	*

19.	Uočava komplikacije pregrijavanja i izvještava o njima	*
20.	Sudjeluje u provođenju terapijske hipotermije	*
21.	Primjenjuje ledene obloge – po pisanom nalogu liječnika (oblaže pacijenta ledom, ledenim geliranim oblogama.)	
22.	Prepoznaje komplikacije pothlađivanja	
23.	Uočava komplikacije pothlađivanja i izvještava o njima	
24.	Održava potrebne mikroklimatske uvjete potrebne za provođenje terapijske hipotermije	
25.	Higijenski održava pomagala za mjerjenje tjelesne temperature – prema SOP	
26.	Uključuje pacijenta i obitelj u održavanje tjelesne temperature	
27.	Dokumentira postupke vezano uz tjelesnu temperaturu	
28.	Dokumentira odstupanja vezano uz tjelesnu temperaturu	
29.	Dokumentira opažanja vezano uz tjelesnu temperaturu	

1/8 OSOBNA HIGIJENA I UREDNOST

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./8	Prikuplja podatke vezano uz osobnu higijenu i uređenost	
2	Ocjenuje stupanj samozbrinjavanja	
3	Dokumentira postupke vezano uz osobnu higijenu i uređenost	
4	Dokumentira odstupanja vezano uz osobnu higijenu i urednost	
5	Dokumentira opažanja vezano uz osobnu higijenu i urednost	
6	Higijenski održava pomagala za osobnu higijenu i urednost	
7	Kupa pacijenta u postelji i kadi	
8	Tušira pacijenta	
9	Pere cijelo tijelo pokretnom pacijentu, pacijentu koji ima smanjenu pokretljivost i nepokretnom pacijentu	
10	Provodi umivanje lica, ruku, do pojasa, dojki, trbuha, nogu	
11	Nadzire pacijenta kod kupanja, češljanja, brijanja, tuširanja	
12	Pomaže pacijentu kod kupanja, češljanja, brijanja, tuširanja	

13	Provodi pranje leđa, anogenitalne regije	
14	Pomaže kod pranja ruku	
15	Pomaže kod umivanja	
16	Pomaže kod pranja do pojasa	
17	Pomaže kod pranja dojki	
18	Pomaže kod pranja leđa i gluteusa	
19	Pomaže kod osobne higijene tijekom menstruacije	
20	Pomaže kod pranja nogu	
21	Pere i suši kosu, bradu i brkove	
22	Pomaže kod pranja i sušenja kose	
23	Šiša i suši kosu	
24	Češlja pacijenta	
25	Održava vlasulju pacijenta urednom i namješta je	
26	Masira vlastište i tijelo u svrhu poticanja cirkulacije – po nalogu	
27	Odstranjuje tjemenicu	
28	Brije bradu i obraze pacijenta	
29	Uređuje brkove i bradu	
30	Brije - šiša operativno polje	
31	Kupa novorođenče, dojenče i malo dijete	
32	Pomaže kod umivanja, kupanja i uređivanja novorođenčeta dojenčeta i malog djeteta	

33	Provodi higijenu novorođenčeta, dojenčeta, malog djeteta	
34	Provodi njegu pupka	*
35	Reže nokte	
37	Pomaže kod rezanja noktiju	
38	Ocjenuje stanje kože i vidljivih sluznica	
39	Njeguje zdravu kožu	
40	Dezinficira kožu	
41	Priprema kožu za dijagnostičke i terapijske postupke	
42	Priprema kožu za operativne zahvate	
43	Brije kožu - šiša dlake prije nekih zahvata	
44	Maže kožu kremama i losionima za održavanje vlažnosti	
45	Provodi vlaženje kože	
46	Provodi njegu kože pacijenta koji se znoji	
47	Odstranjuje otvrde dijelove kože	
48	Sudjeluje u njezi dijabetičkog stopala	
49	Sudjeluje u provođenju zdravstvene njege kože i sluznice nakon kemoterapije i radioterapije – prema planu zdravstvene njege	
50	Mijenja pelene i uloške odraslima i djeci	
51	Pomaže kod njege okoline stome	
52	Pomaže kod njege stome	

53	Namješta očne proteze i pomagala	
54	Provodi njegu očnih leća	
55	Provodi njegu očnih proteza	
56	Provodi vlaženje očiju s kapljicama	
57	Ocjenuje stanje sluznice usne šupljine	*
58	Provodi vlaženje usnica	
59	Provodi vlaženje usne šupljine	
60	Provodi njegu usne šupljine	
61.	Pomaže kod pranja zubi i čišćenja zubi koncem	
62.	Uređuje i namješta zubnu protezu	
63.	Pomaže kod uređenja i održavanja zubne proteze	
64.	Namješta ušna pomagala	*
65.	Podučava pacijenta i obitelj osobnoj higijeni i urednosti	
66.	Izvještava o odstupanjima vezano uz osobnu higijenu i urednost	
67.	Uključuje obitelj, pacijenta i za pacijenta važne osobe u zbrinjavanje pacijenta vezano uz osobnu higijenu i uređenost	
68.	Uređuje tijelo umrlog prema standardiziranom postupku	
69.	Sudjeluje u evaluaciji učinkovitosti provedenih postupaka	

1/9 STVARANJE SIGURNOG OKRUŽENJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./9	Dokumentira postupke u vezi stvaranja sigurnog okruženja	
2.	Dokumentira opažanja u vezi stvaranja sigurnog okruženja	
3.	Uočava kritične točke za pad i povrede i o njima izvještava	
4.	Izvještava o odstupanjima unutar dogovorenog sigurnog okruženja – SOP	
5.	Prijavljuje i bilježi nastale ili izbjegnute neželjene događaje	*
6.	Prilagođava uvjete sigurnog boravka pacijenta	
7.	Odstranjuje potencijalno opasne predmete	
8.	Upotrebljava zaštitna sredstva za svoju sigurnost i sigurnost pacijenta	
9.	Namješta i provjerava sigurnosne uređaje	
10.	Postavlja krevet na radnu visinu	
11.	Postavlja ograde na krevet - po nalogu	
12.	Postavlja trapez na radnu visinu	
13.	Provodi mjere humane imobilizacije - po nalogu	
14.	Postavlja sigurnosne manžete na ruke i noge – po nalogu	

15.	Sudjeluje u postavljanju stezulje - po nalogu	
16.	Uočava neželjene događaje i sudjeluje u njihovom sprečavanju	
17.	Postavlja identifikacijske narukvice	

1/10 KOMUNIKACIJA-IZRAŽAVANJE POTREBA I OSJEĆAJA
 (aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./10	Prikuplja podatke i informacije potrebne za zdravstvenu njegu	
2.	Dokumentira postupke vezane uz komunikaciju	
3.	Dokumentira odstupanja vezana uz komunikaciju	
4.	Dokumentira opažanja vezana uz komunikaciju	
5.	Ocenjuje pacijentovo razumijevanje informacija	*
6.	Ocenjuje pacijentovu sposobnost komuniciranja	*
7.	Sudjeluje u podršci pacijentu promijenjenog tjesnog izgleda	*
8.	Sudjeluje u podršci pacijentu sa socijalnim teškoćama	
9.	Sudjeluje u pružanju podrške obitelji umirućeg pacijenta	
10.	Sudjeluje u pružanju podrške umirućem pacijentu	
11.	Sudjeluje u pružanju podrške obitelji umrloga	
12.	Razgovara s pacijentom	

13.	Razgovara s obitelji i drugim pacijentu značajnim osobama	
14.	Pomaže pacijentu u komuniciranju	
15.	Pomaže pacijentu u učenju govora	*
16.	Izvještava o odstupanjima u svezi komuniciranja	
17.	Sluša pacijenta	
18.	Poučava pacijenta u vezi komuniciranja	*
19.	Prepoznaje pacijentove osobitosti	
20.	Sudjeluje u rješavanju konflikata s pacijentom	
21.	Uključuje pacijenta, obitelji i za pacijenta značajne osobe u poboljšanje komunikacije	
22.	Sudjeluje u terapijskim grupama	*

1/11 IZRAŽAVANJE VJERSKIH OSJEĆAJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./11	Dokumentira postupke vezane za izražavanje vjerskih osjećaja i potreba	
2.	Dokumentira odstupanja vezana uz izražavanje vjerskih osjećaja i potreba	
3.	Dokumentira opažanja vezana uz izražavanje vjerskih osjećaja i potreba	
4.	Uvažava potrebe pacijenta u vezi izražavanja vjerskih osjećaja	

5.	Omogućava pacijentu dostupnost vjerskim obredima	
6.	Pomaže u uspostavi dostupnosti predstavnika vjerskih skupina pacijentu	
7.	Izvještava o aktivnostima izražavanja vjerskih osjećaja i potreba	
8.	Prepoznaje i uvažava pacijentovo vjersko uvjerenje	
9.	Uključuje pacijentovu obitelj i za pacijenta značajne osobe u izražavanje pacijentovih osjećaja	

1/12 SAMOPOŠTOVANJE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./12	Prikuplja podatke vezane za procjenu pacijentovog samopoštovanja	
2.	Prepoznaje pacijentovu želju za samopoštovanjem	
3.	Dokumentira postupke vezane za samopoštovanje	
4.	Dokumentira odstupanja vezana za samopoštovanje	
5.	Motivira pacijenta da učini dobro za sebe i da se uključi u svoje liječenje	
6.	Samoprocjenjuje svoju uspješnost u poticanju pacijentovog samopoštovanja	*
7.	Ocenjuje sposobnost pacijenta da sudjeluje u aktivnostima koje potiču samopoštovanje	*
8.	Pruža pomoć i podršku pacijentu u ostvarenju njegovih ciljeva	

9.	Izvještava o rezultatima koje je pacijent postigao svojim trudom	
10.	Sudjeluje u uključivanje dobrovoljaca u pomoć pacijentu	
11.	Uključuje obitelj i za pacijenta značajne osobe u ostvarenje pacijentovih težnji	

1/13 RAZONODA I REKREACIJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./13	Prikuplja podatke i dokumentira opažanja vezana za razonodu i rekreaciju	
2.	Ocjenuje pacijentove sposobnosti i mogućnosti sudjelovanja u razonodi i rekreaciji	
3.	Prepoznaje pacijentove želje za rekreacijom i razonodom	
4.	Samoprocjenjuje svoje sposobnosti i mogućnosti sudjelovanja u razonodi i rekreaciji	*
5.	Motivira pacijenta na razonodu i rekreaciju	
6.	Omogućava rekreaciju i razonodu	
7.	Nadzire pacijenta tijekom razonode i rekreacije	
8.	Brine o pomagalima za razonodu i rekreaciju	
9.	Higijenski održava pomagala koja se koriste za razonodu i rekreaciju	
10.	Omogućava posjete pacijentu	

11.	Uključuje obitelj i za pacijenta značajne osobe u sudjelovanje	
12.	Dokumentira postupke vezane za razonodu i rekreatiju	
13.	Dokumentira odstupanja vezana za razonodu i rekreatiju	
14.	Sudjeluje u evaluaciji uspješnosti provedenih postupaka	*

1/14 UČENJE I STJECANJE ZNANJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

1./14	Dokumentira potrebe pacijenta i postupke vezane za učenje i stjecanje znanja	
2.	Motivira pacijenta na učenje i stjecanje znanja	
3.	Potiče pacijenta na očuvanje zdravlja	
4.	Potiče pacijenta na unapređenje zdravlja	
5.	Potiče pacijenta na samostalno provođenje životnih aktivnosti	
6.	Potiče i uči pacijentovu obitelj i za pacijenta značajne osobe pružanju podrške pacijentu prilikom provođenja životnih aktivnosti	
7.	Sudjeluje u terapijskim grupama	*

2. ORGANIZACIJA RADA I RAZVOJ STRUKE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Poznaje osnovna načela zdravstvene njegе. Imа usvojena znanja iz procesa zdravstvene njegе
- Poznaje način kategorizacije pacijenata ovisno o potrebama za zdravstvenom njegom.
- Poznaje načine vođenja Sestrinske liste, Plana zdravstvene njegе i drugih sastavnica sestrinske dokumentacije
- Poznaje i koristi standardne operativne procedure (SOP) i protokole
- Poznaje protokole i smjernice za pripremu aparata i pomagala potrebnih za provođenje zdravstvene njegе
- Poznaje politike i procedure organizacije rada i djeluje u skladu s njima
- Posjeduje znanja i ima sposobnost rada u timu
- Poznaje način profesionalne komunikacije i provodi je.

Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i planu zdravstvene njegе, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

2/1.	Dokumentira aktivnosti i postupke zdravstvene njegе	
2.	Evidentira terapijske postupke	
3.	Pravilno pohranjuje lijekove	

4.	Provjerava ispravnost i rok trajanja lijekova	
5.	Bilježi potrošnju narkotika	
6.	Kontrolira reanimacijska kolica sukladno protokolu	
7.	Evidentira utrošeni materijal	
8.	Provodi unutarnji transport potrošnog materijala	
9.	Pohranjuje potrošni materijal	
10.	Provjerava trajnost potrošnog materijala	
11.	Pohranjuje sanitetski materijal	
12.	Provjerava trajnost sanitetskog materijala	
13.	Naručuje unutarnji transport pacijenata	
14.	Provodi unutarnji transport pacijenata	
15.	Sudjeluje u vanjskom transportu pacijenata – po nalogu	
16.	Po nalogu naručuje vanjski transport pacijenata	
17.	Po nalogu naručuje bolničko rublje	
18.	Pohranjuje čisto bolničko rublje	
19.	Pohranjuje nečisto bolničko rublje	
20.	Koristi informatičku opremu prema dodijeljenom kodu	
21.	Evidentira dijagnostičke postupke	
22.	Priprema pacijenta i dokumentaciju za dijagnostičke postupke	

23.	Priprema i distribuira dijagnostički materijal	*
24.	Provodi postupke održavanja pomagala, prostora i opreme	
25.	Primjenjuje stručne kriterije za uporabu aparature i pomagala	*
26.	Sudjeluje u trijaži pacijenata	*
27.	Sudjeluje u razvrstavanju pacijenata prema kategorizaciji ovisno o potrebama za zdravstvenom njegom	
28.	Priprema pacijenta za prijem na odjel	
29.	Prima pacijenta na odjel	
30.	Priprema postelju za prijem pacijenta	
31.	Upoznaje pacijenta s okolinom i zaposlenicima	
32.	Preuzima i predaje pacijentove osobne stvari	
33.	Popunjava Sestrinsku listu – anamnezu prema uputama za popunjavanje Sestrinske liste	
34.	Ispunjava obrasce zdravstvene njegе	
35.	Sudjeluje u kurativnom i preventivnom pregledu pacijenta	
36.	Sudjeluje u planiranju zdravstvene njegе	*
37.	Provodi zdravstvenu njegu po predviđenim standardima i Planovima zdravstvene njegе	
38.	Uočava potrebe za zdravstvenom njegom i o njima izvještava	

39.	Bilježi neželjene događaje u zdravstvenoj njegi	
40.	Predaje i preuzima službu zdravstvene njegi	
41.	Sudjeluje u viziti zdravstvene njegi i medicinskoj viziti	
42.	Sudjeluje na sastancima tima zdravstvene njegi	
43.	Provodi i djeluje u skladu s smjernicama za unapređenje kvalitete zdravstvene njegi	
44.	Sudjeluje u razvoju i primjeni standardnih procedura zdravstvene njegi	*
45.	Sudjeluje u Planiranom otpustu pacijenta – po nalogu	*
46.	Priprema pacijenta za otpust i premještaj	
47.	Predaje pacijenta i dokumentaciju prilikom premještaja	
48.	Surađuje s drugim stručnim službama - po nalogu	
49.	Čuva i arhivira dokumentaciju zdravstvene njegi i medicinsku dokumentaciju	
50.	Sudjeluje u uvođenju novih sestara srednje stručne spreme u posao	*
51.	Procjenjuje svoje znanje	
52.	Pohađa predavanja trajne edukacije	

3. PREVENCIJA INFKECIJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Posjeduje osnovna znanja o zaraznim bolestima, uzročnicima zaraze, preventivnim cijepljenjima i testiranjima
- Posjeduje znanja koja se odnose na načine i putove prijenosa infekcija
- Posjeduje znanja koja se odnose na načine sprečavanja prijenosa i suzbijanja infekcija
- Zna na ispravan način upotrebljavati sredstva za dezinfekciju
- Posjeduje znanja o važnosti o primjeni postupaka asepse
- Poznaje preporuke Povjerenstva za sprečavanje intrahospitalnih infekcija
- Zna primjenjivati zaštitnu opremu
- Poznaje standardne operativne procedure (SOP) i protokole za sve načine izolacije

Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra – medicinski tehničar ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i Planu zdravstvene njegе, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

3/1.	Provodi postupke asepse u skladu s pisanim pravilima	
2.	Pravilno odlaže kontaminirani materijal	
3.	Pravilno odlaže kontaminirane oštре predmete	
4.	Koristi higijenska pomagala prema utvrđenim kriterijima	

5.	Provodi dezinfekciju aparature i pomagala prema SOP	
6.	Dezinficira medicinske instrumente prema SOP	
7.	Dezinficira opremu, pribor i pomagala za višekratnu uporabu	
8.	Dezinficira površine u neposrednoj pacijentovoj okolini	
9.	Uzima uzorke za mikrobiološke i druge pretrage	
10.	Priprema pacijenta za kožna testiranja	
11.	Priprema pacijenta za preventivna testiranja	
12.	Stvara sigurne uvjete transporta i pohrane cjepiva	*
13.	Uspostavlja putove prijenosa čistih i nečistih materijala	
14.	Postupa s bolničkim rubljem sukladno preporukama	
15.	Provodi postupke poštujući putove prijenosa čistih i nečistih materijala (prostor, oprema, pomagala)	
16.	Osigurava propisane standarde prozračivanja prostora	
17.	Provodi postupke dezinfekcije kože pacijenata prije invazivnih postupaka (primjene terapije)	*
18.	Provodi kupanje pacijenta antiseptičkim sredstvom	*
19.	Osigurava aseptične uvjete tijekom asistencije za čišćenje operativnog polja – radi tehnikom nedoticanja	*

20.	Sudjeluje u pripremama i provođenju odredbi u slučaju povećanja bolničkih infekcija	
21.	Sudjeluje u pripremama i provođenju odredbi u slučaju epidemije	*
22.	Sudjeluje u zbrinjavanju epidemioloških podataka	

4. PSIHIČKA I FIZIČKA PRIPREMA PACIJENTA ZA MEDICINSKO TEHNIČKE POSTUPKE

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Poznaje osnovne aspekte opće psihičke i fizičke pripreme pacijenta za medicinsko tehničke zahvate
- Poznaje osnovne aspekte specifične psihičke i fizičke pripreme pacijenta za medicinsko tehničke zahvate – prema bolesti organa ili organskih sustava
- Poznaje načine komunikacije i motivacije usmjerenih na pozitivan pristup pacijenta medicinsko tehničkim zahtjevima
- Posjeduje i ima sposobnost pokazati empatiju

Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i planu zdravstvene njegе, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

4/1.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za postavljanje intravenske kanile	*
2.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pretrage izotopima	*

3.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za aplikaciju radioaktivnih tvari	*
4.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za radiološke pretrage	*
5.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za rtg prsnog koša	*
6.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za liječenje brahioterapijom	*
7.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za bronhoskopiju	*
8.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za torakalnu drenažu	*
9.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pleuralnu punkciju	*
10.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za sternalnu punkciju	*
11.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za drenažu perikarda	*
12.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pregled i laserski zahvat	*
13.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za cistoskopiju	*
14.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za izvantelesno drobljenje bubrežnih kamenih	*
15.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pretrage bubrega	*

16.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za hemodializu	*
17.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za uvođenje nazogastrične sonde	*
18.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za biopsiju probavnog trakta	
19.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za ezofagoskopiju	*
20.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za ezofagoduedenoskopiju	*
21.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za gastroduedenoskopiju	*
22.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pretrage tankog crijeva	*
23.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za rektoskopiju	*
24.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pretrage debelog crijeva	*
25.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za kolonoskopiju	*
26.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za hepatalnu punkciju	*
27.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za CT pretrage	*
28.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za ultrazvučne pretrage	*

29.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za operaciju	*
30.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za pretrage žilnog sustava	*
31.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za kemoterapiju	*
32.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za implantaciju	*
33.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za lumbalnu punkciju	*
34.	Sudjeluje u psihičkoj i fizičkoj pripremi pacijenta za premještaj i otpust	*

5. PRIPREMANJE I PRIMJENA LIJEKOVA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Poznaje vrste i oblike lijekova,
- Posjeduje znanja o pravilnoj primjeni propisanih lijekova
- Poznaje PRAVILO 5 (pravi pacijent, pravi lijek, prava doza, pravi način i pravo vrijeme) i zna ga primjenjivati
- Prepoznae očekivano djelovanje i negativne efekte propisanih lijekova
- Posjeduje praktične vještine u pripremi i primjeni lijekova
- Poznaje pozitivne zakonske odredbe o primjeni i korištenju lijekova
- Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i Planu zdravstvene njegе, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

5/1.	Sudjeluje u procjeni pacijentove sposobnosti samostalnog uzimanja lijekova	
2.	Priprema pacijenta za primjenu lijekova	
3.	Pomaže pacijentu prilikom uzimanja lijekova	
4.	Nadzire pacijenta tijekom uzimanja lijekova	
5.	Upoznaje pacijenta s mogućim nuspojavama lijeka	*
6.	Promatra pacijenta tijekom i nakon aplikacije lijeka	
7.	Provjerava ubodna mjesta	
8.	Izračunava količinu i koncentraciju lijeka u okviru zdravstvenog tima-po nalogu	*
9.	Priprema i primjenjuje lijekove peroralno	
10.	Priprema i primjenjuje lijekove supkutano	
11.	Priprema i primjenjuje lijekove intrakutano	
12.	Priprema i primjenjuje lijekove imtramuskularno	
13.	Priprema i primjenjuje lijekove vaginalno	
14.	Priprema i primjenjuje lijekove rektalno	
15.	Priprema i primjenjuje lijekove lokalno na kožu i vlasište	
16.	Priprema i primjenjuje kapi, masti kontrastna sredstva u oko	
17.	Priprema i primjenjuje hladne i tople obloge na oko	
18.	Priprema i primjenjuje kapi i masti u uho	
19.	Priprema i primjenjuje lijekove na sluznice	

20.	Priprema i primjenjuje lijekove brzog djelovanja po pisanom nalogu i uz nadzor	*
21.	Priprema i primjenjuje lijekove putem inhalacija	*
22.	Priprema i primjenjuje lijekove po pisanom nalogu i uz nadzor putem epiduralnog katetera	*
23.	Priprema i primjenjuje uz nadzor lijekove u mokraćni mjehur putem urinarnog katetera	*
24.	Priprema i primjenjuje lijekove putem gastrostome	*
25.	Priprema i uz nadzor održava infuzijske pumpe i perfuzore - po nalogu	*
26.	Priprema i mijenja transfuziju plazme - po nalogu	*
27.	Po pisanom nalogu - mijenja terapiju na infuzijskoj pumpi	*
28.	Nadzire pacijenta tijekom infuzijske primjene lijeka	*
29.	Po nalogu - nadzire pacijenta tijekom primjene transfuzije krvi i krvnih pripravaka	*
30.	Sudjeluje u okviru tima u terapijskoj elektrostimulaciji mozga - po nalogu	*
31.	Sudjeluje u namještanju vlažne komore	*
32.	Prepoznaje neželjene učinke lijekova i izvještava o njima	*
33.	Djeluje u okviru tima na uklanjanju nuspojava lijekova – po nalogu	*
34.	Dokumentira aplikaciju lijekova	

35.	Dokumentira neželjene učinke lijekova	
36.	Dokumentira uporabu narkotika	

6. DIJAGNOSTIČKO TERAPIJSKI POSTUPCI

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Imat će usvojena znanja za pripremu pacijenta za dijagnostičko terapijske postupke;
- Imat će usvojena znanja i upoznata je s protokolima pripreme materijala i instrumenata za određene dijagnostičko terapijske postupke i izvodi ih – samostalno ili pod nadzorom;
- Poznaje moguće komplikacije dijagnostičko terapijskih postupaka, osposobljena je u okviru tima i prema Planu zdravstvene njegi sudjelovati u njihovom sprečavanju i zbrinjavanju.
- Posjeduje znanje i vještine izvođenja standardnih operativnih procedura u dijagnostičko terapijskim postupcima i izvodi ih – samostalno ili pod nadzorom;
- Primjenjuje znanja i vještine pri održavanju i čuvanju aparata koji se koriste u dijagnostičkim i terapijskim postupcima.
- Poštuje autonomiju pacijenta i pruža mu mogućnost suodlučivanja u dijagnostičkim i terapijskim postupcima.
- Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i Planu zdravstvene njegi, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

6/1.	Procjenjuje razinu bola koristeći skale	*
2.	Dokumentira stupanj bola i izvješćuje o bolu	
3.	Sudjeluje u postupcima ublažavanja bola	*
4.	Pomaže u imobilizaciji kralješnice djece i odraslih uz pomoć pomagala	*
5.	Imobilizira kralješnicu pomoću vakuumskog jastuka	*
6.	Poznaje indikaciju, način primjene i postavlja pacijenta na dugu dasku s bočnim fiksatorima glave uz upotrebu remena za fiksaciju tijela	*
7.	Primjenjuje vještina okretanja pacijenta u liniji	
8.	Imobilizira oštećeni ekstremitet – sadrenim zavojem, metalnom udlagom, vakuumskim udlagama	*
9.	Poznaje indikaciju, način primjene, određuje veličinu i postavlja ovratnik	*
10.	Poznaje indikaciju, način primjene i postavlja udlage (vakuum, Kramerove, neoprenske, pneumatske...)	*
11.	Namješta pacijenta za ekstenziju	*
12.	Polaže pacijenta na operacijski stol	
13.	Premješta pacijenta s operacijskog stola	
14.	Sudjeluje kod malih operacijskih zahvata	*
15.	Primjenjuje automatski vanjski defibrilator (AVD)	*
16.	Postavlja periferne srčane elektrode	*
17.	Priprema i provjerava manualni defibrilator	*

18.	Poznaje algoritam i provodi temeljne postupke održavanja života (BLS) uz primjenu automatskog vanjskog defibrilatora (AVD) prema preporukama Europskog vijeća za reanimatologiju (ERC)	*
19.	Nadzire vitalne funkcije pomoću monitora (poznaje hemodinamski monitor, načine monitoriranja, funkcije, pripadajući pribor, kablove i konekcije i nadzire vitalne funkcije)	*
20.	Poznaje algoritam naprednih postupaka održavanja života (ALS) i asistira prilikom provođenja postupaka	
21.	Priprema opremu za endotrahealnu intubaciju i asistira kod provođenja postupka - po nalogu	*
22.	Sudjeluje kod odvajanja pacijenta s respiratora	
23.	Sudjeluje kod izvođenja ekstubacije	
24.	Priprema pribor i asistira kod traheotomije - po nalogu	*
25.	Sudjeluje, po nalogu, kod izvođenja sinkronizirane kardioverzije (poznaje postupak sinkronizirane kardioverzije, priprema bolesnika i opremu, te asistira kod postupka)	
26.	Opaža i evidentira stanje svijesti (koristeći se ocjenskim ljestvicama – GCS, AVPU)	
27.	Opaža i evidentira izgled zjenica	
28.	Snima 12 kanalni elektrokardiogram	
29.	Sudjeluje kod izvođenja intrakoronarnog ultrazvuka	
30.	Priklučuje pacijenta na monitor	*

31.	Uvodi vensku kanilu	*
32.	Održava prohodnost periferne venske kanile	
33.	Mijenja sterilno čep intravenske kanile	
34.	Kontrolira, po nalogu, prohodnost perifernog venskog puta	
35.	Kontrolira ubodno mjesto intravenske kanile	
36.	Odstranjuje intravensku kanilu	
37.	Održava, po nalogu, prohodnost centralnog venskog katetera	*
38.	Kontrolira – po nalogu – ubodno mjesto centralnog venskog katetera	
39.	Poznaje načine mjerjenja, potreban pribor i mjeri centralni venski tlak CVT	*
40.	Sudjeluje kod uvođenja centralnog venskog katetera (priprema potreban pribor, asistira pri uvođenju centralnog venskog katetera) - po nalogu	*
41.	Pomaže u prevoju epiduralnog katetera	*
42.	Pomaže u prevoju subarahnoidalnog katetera	*
43.	Kontrolira, po nalogu, izlazno mjesto spinalnog katetera	*
44.	Mijenja, uz nadzor , filter epiduralnog i spinalnog katetera	*
45.	Sudjeluje , po nalogu, kod vađenja konaca katetera	*

46.	Mijenja, po nalogu, infuzijske sisteme	*
47.	Mijenja, po nalogu, gotove infuzijske otopine	*
48.	Odstranjuje, po nalogu, infuzijsku otopinu i sistem	*
49.	Mjeri i evidentira opseg nogu i ruku	
50.	Mjeri i evidentira opseg drugih dijelova tijela	
51.	Mjeri i evidentira tjelesnu težinu	
52.	Mjeri i evidentira tjelesnu visinu	
53.	Mjeri i evidentira puls	
54.	Mjeri i evidentira krvni tlak	
55.	Mjeri i evidentira disanje	
56.	Mjeri i evidentira tjelesnu temperaturu	
57.	Sudjeluje u postupku mjerjenja i evidentira vrijednosti intrakranijalnog tlaka	*
58.	Procjenjuje dijete po Apgaru	
59.	Procjenjuje rizik oštećenja kože zbog pritiska koristeći Braden skalu	*
60.	Otvara sterilne setove tehnikom nedoticanja	*
61.	Previja čistu ranu	
62.	Sudjeluje u previjanju rana	
63.	Sudjeluje u previjanju nečiste rane	*
64.	Sudjeluje kod izvođenja ispiranja rana	
65.	Sudjeluje u previjanju kože s radiodermatitisom	*

66.	Sudjeluje u previjanju kronične rane i odabiru obloge	*
67.	Sudjeluje u previjanju oštećenja tkiva nastalog pritiskom	*
68.	Povija pupak	
69.	Pomaže u previjanju ulaznog mjesta drena	*
70.	Sudjeluje u previjanju fistule	*
71.	Uzima bris nosa, ždrijela, oka, uha, iz vagine za pretrage	
72.	Uzima bris rane za pretrage	*
73.	Uzima drenažni izljev za pretrage	*
74.	Uzima povraćeni sadržaj za pretrage	
75.	Uzima krv iz vene za pretrage	
76.	Uzima krv iz prsta za pretrage	
77.	Uzima uzorke krvi za laboratorijske i transfuzijske pretrage	*
78.	Priprema osobu za uzimanje krvi za transfuziju	*
79.	Uzima krv za transfuziju	*
80.	Priprema krv za siguran transport	*
81.	Pohranjuje krv i krvne pripravke-po nalogu	*
82.	Uzima urin za pretrage po metodi običnog mokrenja	
83.	Uzima urin za pretrage jednokratnom kateterizacijom	

84.	Uzima urin iz trajnog katetera za pretrage – beziglenim i iglenim pristupom	
85.	Uzima uzorak stolice za pretrage	
86.	Uzima analni otisak za pretrage	
87.	Uzima iskašljaj za pretrage	*
88.	Sudjeluje kod uzimanja brisova, tekućina, tkiva i organa	*
89.	Sudjeluje kod abdominalne fistulografije	*
90.	Priprema potreban pribor i assistira tijekom izvođenja hepatalne punkcije – po nalogu	*
91.	Priprema potreban pribor i assistira pri izvođenju lumbalne punkcije-po nalogu	*
92.	Sudjeluje kod paracenteze	*
93.	Priprema pribor i assistira kod provođenja konikotomije setom za konikotomiju – po nalogu	*
94.	Sudjeluje kod izvođenja pleuralne punkcije	*
95.	Sudjeluje kod izvođenja punkcije i biopsije bubrega	*
96.	Sudjeluje kod izvođenja sternalne punkcije	*
97.	Sudjeluje kod izvođenja punkcije koljena	*
98.	Sudjeluje u izvođenju preventivnih cijepljenja	
99.	Sudjeluje kod izvođenja gastroskopije	*
100.	Sudjeluje kod uvođenja nazogastrične sonde	*
101.	Priprema potrebni pribor i pacijenta za ispiranje želuca - po nalogu	*

102.	Sudjeluje kod izvođenja radioloških pretraga	
103.	Sudjeluje kod izvođenja mielografije	*
104.	Sudjeluje kod drugih radioloških, ultrazvučnih dijagnostičkih pretraga	*
105.	Sudjeluje kod izvođenja UZV pretraga - namješta i priprema pacijenta	
106.	Priprema pacijenta za ispiranje uha	*
107.	Sudjeluje kod izvođenja ispiranja uha	*
108.	Sudjeluje kod postavljanja slušnog aparata	
109.	Održava urednost slušnog aparata	
110.	Sudjeluje u propuhivanju Eustahijeve tube „Politzer“	*
111.	Priprema pacijenta za repoziciju nosa	
112.	Sudjeluje kod repozicije nosa	*
113.	Sudjeluje kod punkcija nosnih šupljina	*
114.	Sudjeluje kod punkcije usne šupljine	*
115.	Sudjeluje kod incizije peritonzilarnog apscesa	*
116.	Sudjeluje kod mikrolaringoskopije	*
117.	Sudjeluje u tamponadi uha i nosa	*
118.	Sudjeluje u odstranjenju tamponade iz uha i nosa	*
119.	Priprema pacijenta na pregled visusa i fundusa	
120.	Sudjeluje u izvođenju mjerjenja očnog tlaka	*
121.	Sudjeluje u pretrazi perifernog polja po Goldmanu	*

122.	Sudjeluje u pretrazi perifernog polja s računalnim sistemom	*
123.	Priprema pacijenta i sudjeluje u ultrazvučnim pretragama oka	*
124.	Sudjeluje u timu prilikom laserskih zahvata na oku	*
125.	Sudjeluje kod izvođenja različitih blokada živaca	*
126.	Namješta očni povez	*
127.	Namješta zaštitne naočale	*
128.	Sudjeluje u pripremi, odstranjuje i čisti očnu protezu	*
129.	Vodi slijepoga i slabovidnoga pacijenta	
130.	Priprema opremu i materijale za hemodijalizu - po nalogu	*
131.	Priprema pacijenta za hemodijalizu	*
132.	Sudjeluje u izvođenju svih oblika hemodijalize - po nalogu	*
133.	Bilježi, mjeri, izvješćuje o tijeku hemodijalize - po nalogu	*
134.	Bilježi tjelesnu težinu i promjene tjelesne težine tijekom hemodijalize	
135.	Uočava promjene u ponašanju pacijenta tijekom hemodijalize i izvješćuje o tome	
136.	Priprema monitoriranje pacijenta tijekom hemodijalize - po nalogu	*
137.	Priklučuje pacijenta s centralnim dijaliznim katetrom na hemodijalizu-po pisanom nalogu	*

138.	Priprema potreban pribor i asistira pri uvođenju dijaliznog katetera - po pisanom nalogu	*
139.	Priprema izvođenje hemodijalize glede mjerena fiziološke tijekom i nakon hemodijalize	*
140.	Uči pacijenta očuvanju venskog sustava i fistule kod kuće	*
141.	Uočava komplikacije cirkulacijskog sustava i fistule i izvješćuje o njima	*
142.	Priprema pacijenta, opremu i sudjeluje u bolničkom i međubolničkom transportu	*
143.	Pomaže u slučaju pojave tehničkih i drugih komplikacija tijekom hemodijalize	*
144.	Uočava moguće komplikacije (hipotenzija, grčevi, plućni edem, zastoj srca) i sudjeluje u zbrinjavanju kod pojave istih - po nalogu	*
145.	Primjereno komunicira s pacijentom tijekom hemodijalize	*
146.	Upoznaje pacijenta s postupkom peritonealne dijalize	*
147.	Priprema pacijenta za uvođenje katetera za peritonealnu dijalizu	*
148..	Provodi peritonealnu dijalizu	*
149.	Pohranjuje i čuva materijale za peritonealnu dijalizu	*
150.	Stvara sigurne mikroklimatske uvjete za provođenje peritonealne hemodijalize	*
151.	Uočava i otklanja situacije koje mogu dovesti do peritonitisa i ostalih mogućih komplikacija	*

7. ENDOSKOPSKA DJELATNOST

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Poznaje pisane protokole za pripremu pacijenata za endoskopske postupke
- Ima usvojena znanja o pripremi materijala i instrumenata za određene endoskopske postupke, te ih izvodi – samostalno ili pod nadzorom;
- Ima usvojena znanja asistiranja liječniku ili pomoći pacijentu pri izvođenju endoskopskog zahvata
- Poznaje moguće komplikacije endoskopskih zahvata, osposobljena je u okviru tima sudjelovati u njihovom sprečavanju i zbrinjavanju
- Primjenjuje znanja i vještine pri održavanju i čuvanju aparata koji se koriste u endoskopskim postupcima
- Poštuje autonomiju pacijenta i pruža mu mogućnost suodlučivanja
- Poznaje stručne kriterije za pripremu aparata i pomagala potrebnih za provođenje endoskopskih pretraga
- Posjeduje znanja i vještine za održavanje endoskopskog instrumentarija

Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i planu zdravstvene njegе, provoditi , sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

7/1.	Sudjeluje u pripremi pacijenta za endoskopske pretrage prema planu zdravstvene njegе	
2.	Vozi pacijenta na endoskopske pretrage prema planu zdravstvene njegе	

3.	Sudjeluje kod endoskopske pretrage prema planu zdravstvene njegi (pridržava, dovozi, odvozi i promatra pacijenta tijekom endoskopije)	*
4.	Uočava promjene tijekom izvođenja pretrage i o njima izvještava liječnika	*
5.	Upotrebljava zaštitnu odjeću	*
6.	Smješta pacijenta u krevet po završenoj pretrazi	*
7.	Kontrolira pacijenta po završenoj pretrazi prema planu zdravstvene njegi	*
8.	Održava, priprema, čisti endoskope i endoskopsku opremu prema protokolu	*
9.	Priprema i sterilizira endoskope i endoskopsku opremu	*
10.	Dokumentira izvršenu pretragu	*

8. STERILIZACIJA

(aktivnost, postupci, sudjelovanje)

Osnovne kompetencije:

- Poznaje i provodi rad po principima asepse
- Posjeduje znanja pripreme pribora i materijala za sterilizaciju
- Posjeduje znanja o svim oblicima sterilizacije i zna ih primijeniti
- Posjeduje znanja o kontroli ispravnosti sterilizacije i primjenjuje ga
- Poznaje protokole održavanja i kontrole ispravnosti sterilizatora

Sukladno navedenim kompetencijama medicinska sestra srednje stručne spreme ovlaštena je samostalno, a prema organizacijskoj strukturi i planu zdravstvene njegi, provoditi, sudjelovati ili pomagati u sljedećim postupcima.

8/1.	Zaprima i razvrstava uporabljeni i kontaminirani materijal i instrumente	
2.	Provodi mehaničko čišćenje instrumenata	
3.	Slaže instrumente u mrežaste košare i u stroj za pranje	
4.	Provodi pripremu i pranje instrumenata u stroju za pranje i sušenje	
5.	Nadzire učinkovitost strojnog pranja instrumenata	
6.	Kontrolira čistoću instrumenata po završenom pranju	
7.	Proštrcava i suši šuplje instrumente	
8.	Uočava oštećenja instrumenata i materijala tijekom mehaničkog čišćenja i dokumentira ih	
9.	Priprema materijal i instrumente za dezinfekciju po preporuci proizvođača	
10.	Provodi i dokumentira čišćenje, dezinfekciju i održavanje endoskopskih aparata	*
11.	Dokumentira provođenje svih oblika dezinfekcije	
12.	Izvodi sterilizaciju s formaldehidom, parom, plazmom, etilen oksidom, suhim zrakom, UV zrakama	*
13.	Priprema materijale za sterilizaciju ovisno o vrsti sterilizacije	
14.	Slaže setove za sterilizaciju prema popisu	
15.	Slaže materijale i setove za sterilizaciju na način slaganja u paket, pakiranje u više slojeva i varenjem	

16.	Provjerava stanje i ispravnost instrumenata za sterilizaciju	*
17.	Provjerava ispravnost posuda za sterilizaciju	*
18.	Priprema aparatuру за почетак sterilizacije	*
19.	Puni sterilizator	
20.	Puni komore sterilizatora instrumentima s posebnim zahtjevima za sterilizaciju	*
21.	Izvodi sterilizaciju prema odabranom programu, ovisno o materijalima	
22.	Nadzire tijek i valjanost sterilizacije	*
23.	Kontrolira valjanost i datum sterilizacije	
24.	Prazni sterilizator po završenoj sterilizaciji	
25.	Priprema materijal za odvoz iz sterilizacije	
26.	Dokumentira primanje i izdavanje sterilnih i nesterilnih materijala	
27.	Sudjeluje kod mikrobiološkog testiranja strojeva za sterilizaciju	*
28.	Vodi evidenciju sterilizacije	
29.	Dokumentira sve sterilizacijske postupke	
30.	Dokumentira oštećenja instrumenata nastala tijekom sterilizacije	
31	Dokumentira servisiranje aparature	

Opaska:

PDE * = potrebna je dodatna edukacija

Sudjelovanje = izvođenje postupka u timu

Po odredbi = pisani nalog liječnika ili prvostupnice prema planu zdravstvene njegi

Korišteni izvori:

- ICN kompetencije medicinskih sestara, (ICN on Nursing and Development 2005.)
- Zakon o sestrinstvu; Narodne novine 121/03.
- HKMS - Djelokrug rada i područje odgovornosti medicinske sestre koja ima Odobrenje za rad na temelju upisa u Registar (medicinska sestra/ medicinski tehničar sa završenom srednjom školom za medicinske sestre u bolničkoj skrbi) temeljem članka 14. Zakona o sestrinstvu ("Narodne novine" broj 121/03)
- Etički kodeks medicinskih sestara; HKMS, 2005.
- Nastavni program srednjih medicinskih škola 2010/2011. godine
- Kompetencije su odobrene os Stručnog vijeća Hrvatske komore medicinskih sestara.

Zagreb, svibnja 2011. godine.

Predsjednica Stručnog vijeća HKMS

Slava Šepec, dipl. ms.

bilješke:

---

bilješke:

Zagreb, 2011.